

PRIRUČNIK
ZAŠTITA OD KAZNI I SANKCIJA
PRI KONTROLAMA OD STRANE
PORESKE INSPEKCIJE

GRUPA AUTORA

SADRŽAJ

PREDGOVOR	11
GLAVA I	
Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji - poreska kontrola -.....	15
1. Uvod	15
2. Načela	16
2.1. Opšte dužnosti poreskih inspektora	18
3. Planiranje kontrola	18
4. Postupak kancelarijske kontrole	19
4.1. Pojam.....	19
4.2. Dosije i poreskog obveznika koji se vode u kancelarijskoj kontroli.....	20
4.2.1. Osnovni dosije	20
4.2.2. Posebni dosije	22
4.2.3. Specijalni dosije.....	22
4.3. Predmet kancelarijske kontrole	23
4.3.1. Kontrola formalne ispravnosti	24
4.3.2. Kontrola matematičke ispravnosti	26
5. Postupak terenske kontrole	32
5.1. Pojam i obuhvat terenske kontrole	32
5.2. Nalog za kontrolu.....	33
5.3. Priprema terenske kontrole	34
5.3.1. Identifikacija poreskog obveznika	34
5.3.2. Pripreme poreskog inspektora za terensku kontrolu.....	35
5.3.3. Plan terenske kontrole.....	37
5.4. Početak terenske kontrole	37
5.5. Mesto i vreme terenske kontrole	40
5.6. Proširenje predmeta, perioda i produženje vremena vršenja kontrole	41
5.7. Obaveza učestvovanja poreskog obveznika u postupku terenske kontrole.....	42
5.8. Zapisnik terenske kontrole	44
5.9. Rešenje u postupku terenske kontrole.....	46

6. Poreska kontrola u postupku dodeljivanja i oduzimanja poreskog identifikacionog broja	48
6.1. Postupak kontrole prilikom određivanja i dodeljivanja PIB poreskim obveznicima za čiju registraciju nije nadležna Agencija za privredne registre	49
6.1.1. Dostavljanje potvrda o izvršenoj registraciji	50
6.1.2. Postupanje poreskih inspektora nakon podnošenja prijave za registraciju.....	51
6.1.3. Oduzimanje PIB zbog neprijavljivanja izmene podataka.....	53
6.1.4. Poreska kontrola u postupku provere povezanosti osnivača – pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica.....	54
6.2. Postupak kontrole prilikom određivanja i dodele PIB-a poreskim obveznicima za čiju registraciju je nadležna Agencija za privredne registre	57
6.2.1. Oduzimanje PIB privrednim subjektima koji prijavu za registraciju podnose Agenciji	58
6.2.2. Poreska kontrola u postupku provere povezanosti osnivača – pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica.....	59
7. Mere za otklanjanje utvrđenih povreda zakona i nepravilnosti u primeni propisa u postupku poreske kontrole	61
7.1. Mere koje se preduzimaju tokom postupka poreske kontrole.....	62
7.2. Mere privremene zabrane obavljanja delatnosti u toku terenske kontrole.....	63
7.3. Mere posle obavljene poreske kontrole.....	64
7.4. Postupak sa stvarima oduzetim u postupku kontrole	65
7.5. Podnošenje zahteva za pokretanje poreskoprekršajnog postupka u postupku poreske kontrole	66
8. Kaznene odredbe	68
8.1. Poreska krivična dela	68
8.2. Poreski prekršaji.....	70
8.2.1. Poreski prekršaji poreskih obveznika – pravnih lica i preduzetnika	71
8.2.2. Ostali poreski prekršaji pravnih lica i preduzetnika	76
8.2.3. Poreski prekršaji poreskih obveznika – fizičkih lica	82
8.2.4. Poreski prekršaji poreskih posrednika i drugih poreskih dužnika	86
8.2.5. Prekršaji u oblasti menjačkog poslovanja.....	89
8.2.6. Prekršaji u oblasti igara na sreću	90
8.2.7. Prekršaji odgovornih lica u Poreskoj upravi.....	91

9. Prava i obaveze poreskih obveznika	92
9.1. Prava poreskih obveznika	92
9.2. Obaveze poreskog obveznika.....	93
10. Podnošenje žalbi/prigovora na rešenja/zapisnike Poreskih organa.....	94
10.1. Prigovor na zapisnik u postupku terenske kontrole	95
10.2. Žalba na rešenje u postupku terenske kontrole	97
10.3. Primer žalbe protiv rešenja poreskog organa u kontroli	98
11. Podnošenje poreske prijave elektronskim putem	100
11.1. Pravilnik o podnošenju poreske prijave elektronskim putem.....	101
11.2. Pravilnik o podnošenju poreske prijave elektronskim putem za velike poreske obveznike	103
11.3. Treba nastaviti sa upućivanjem PPP-PD prijave sve dok ona ne dobije status „podnete“	104
12. Objedinjena naplata poreza i doprinosa	105
12.1. Zakonski osnov za uvođenje sistema objedinjene naplate i nova jedinstvena poreska prijava	107
12.2. Pojedinačna poreska prijava za porez po odbitku	111
12.3. Obuhvat pravila objedinjene naplate.....	120
12.4. Jedinstveni uplatni račun za poreze po odbitku	122
13. Katalog vrste prihoda	124
13.1. Prihodi iz radnog odnosa.....	124
13.2. Prihodi van radnog odnosa.....	142

GLAVA II

Zakon o porezu na dobit pravnih lica

1. Opšte odredbe	155
2. Utvrđivanje, obračunavanje i naplata poreza	157
2.1. Poreski bilans	157
2.1.1. Podnošenje poreskog bilansa i pratećih obrazaca; poreski kredit.....	157
2.1.2. Iskazivanje u poreskom bilansu vrednosti transakcija sa povezanim licima po transfernim cenama.	167
2.1.3. Dokumentacija u vezi sa transfernim cenama koja se prilaže uz poreski bilans.	169
2.1.4. Opomena od strane Poreske uprave, odnosno nalog za dopunu dokumentacije o transfernim cenama.....	171

2.1.5. Obrasci izjava (IPD i IPD-1) koje podnose nerezidentni obveznici.....	171
2.2. Poreska prijava.....	172
2.2.1. Podnošenje poreske prijave.....	172
2.2.2. Obveznik poreza koji u toku godine otpočne sa obavljanjem delatnosti.....	173
2.2.3. Uplata razlike poreza obračunatog u poreskoj prijavi i uplaćenih mesečnih akontacija.....	174
2.3. Ostala dokumentacija.....	175
2.4. Porez po odbitku.....	176
2.5. Porez po rešenju.....	176
2.5.1. Obaveze u slučaju pokretanja postupka likvidacije i stečaja.....	176
2.5.2. Obaveze nerezidentnog obveznika koji je ostvario kapitalni dobitak ili prihod od naknade od lica koje nije dužno da obračunava, obustavlja i uplaćuje porez po odbitku (fizičko lice, ogranak).....	177
3. Završne odredbe – kazne propisane Zakonom.....	178

GLAVA III

Zakon o porezu na dohodak građana i

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.....180

1. Porez i doprinosi na zaradu.....	182
1.1. Porez na dohodak građana na zaradu.....	182
1.1.1. Primanja zaposlenog u vidu činjenja i pružanja pogodnosti.....	183
1.1.2. Obveznik poreza, osnovica poreza na zaradu i poreska stopa.....	188
1.1.3. Oporezivanje zarada upućenih radnika.....	189
1.1.4. Poresko oslobođenje po osnovu zarade.....	190
1.1.5. Utvrđivanje poreza na zaradu i podnošenje poreske prijave.....	193
1.1.6. Oslobođenje od plaćanja poreza i doprinosa po osnovu zarade za novozaposlena lica.....	196
1.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.....	198
1.2.1. Osnovica doprinosa, obračun, stope i plaćanje.....	198
1.2.2. Povraćaj više plaćenog doprinosa i prestanak plaćanja doprinosa u toku tekuće godine.....	202

2. Naknade po osnovu ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova	203
2.1. Poreski tretman naknade za rad po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima.....	205
2.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.....	208
2.3. Utvrđivanje poreza i podnošenje poreske prijave	209
3. Porez i doprinosi na prihode od samostalne delatnosti.....	211
3.1. Lična zarada preduzetnika.....	213
3.2. Paušalno oporezivanje preduzetnika	216
3.3. Samooporezivanje preduzetnika koji vode poslovne knjige.....	217
3.4. Podnošenje poreske prijave.....	219
3.5. Obaveza plaćanja poreza i doprinosa.....	221
4. Porez i doprinosi na druge prihode fizičkih lica	221
4.1. Opšte o porezu na druge prihode fizičkih lica.....	221
4.2. Prihodi po osnovu ugovora o delu	226
4.2.1. Poreski tretman	226
4.2.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	226
4.2.3. Preračun sa neto na bruto iznos	228
4.2.4. Podnošenje poreskih prijava	229
4.3. Prihodi po osnovu dopunskog rada	229
4.3.1. Poreski tretman	230
4.3.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	230
4.3.3. Preračun sa neto na bruto iznos	231
4.3.4. Podnošenje poreskih prijava	231
4.4. Prihodi po osnovu trgovinskog zastupanja	232
4.4.1. Poreski tretman	233
4.4.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	233
4.4.3. Preračun sa neto na bruto iznos	234
4.4.4. Podnošenje poreskih prijava.....	235
4.5. Primanja članova organa uprave pravnog lica	236
4.5.1. Poreski tretman	236
4.5.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	236
4.5.3. Preračun sa neto na bruto iznos	237
4.5.4. Podnošenje poreskih prijava	237
4.6. Primanja zaposlenih i članova uprave privrednog društva po osnovu učešća u dobiti ostvarenoj u poslovnoj godini	239
4.7. Uzimanje iz imovine i korišćenje usluga privrednog društva od strane vlasnika društva za njegove privatne potrebe	242
4.8. Ugovor o stručnom osposobljavanju i usavršavanju.....	242
4.8.1. Poreski tretman	243
4.8.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	244

4.8.3. Preračun sa neto na bruto iznos	245
4.8.4. Podnošenje poreskih prijava	245
4.9. Ugovor o volontiranju	246
4.9.1. Poreski tretman	247
4.9.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	248
4.9.3. Podnošenje poreske prijave	249
5. Poreski tretman prihoda iznad propisanog neoporezivog iznosa iz člana 9. Zakona o porezu na dohodak građana.....	250
5.1. Stipendije i krediti učenika i studenata	250
5.1.1. Poreski tretman	251
5.1.2. Podnošenje poreske prijave	252
5.2. Naknade za ishranu - hranarine sportista amatera.....	253
5.2.1. Poreski tretman	253
5.2.2. Podnošenje poreske prijave	254
5.3. Otpremnine i novčane naknade koje se isplaćuju zaposlenima kod prestanka radnog odnosa.....	255
5.3.1. Otpremnina kod odlaska u penziju	256
5.3.2. Otpremnina, odnosno novčana naknada zaposlenom za čijim je radom prestala potreba	256
5.3.3. Novčana naknada koja se isplaćuje licu kome prestaje radni odnos u procesu racionalizacije, restrukturiranja i pripreme za privatizaciju u skladu sa aktom Vlade	257
5.3.4. Podnošenje poreske prijave	258
5.3.5. Novčana naknada, odnosno otpremnina po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa.....	259
6. Neoporezivi iznosi poreza na dohodak građana	261
 GLAVA IV	
Zakon o porezu na dodatu vrednost	264
1. Uvodne odredbe	264
2. Kada se stiče svojstvo obveznika PDV koji je u obavezi da obračunava i plaća PDV i izvršava druge obaveze iz zakona?	267
2.1. Šta ulazi u ukupan promet za sticanje svojstva obveznika PDV	270
3. Važne napomene u vezi sa izvršavanjem obaveza po osnovu PDV i ostvarivanja prava obveznika.....	276
3.1. Obaveza izdavanja računa drugim obveznicima PDV	276
3.2. Obaveza obračunavanja i plaćanja PDV	285

3.3. Poreska prijava i način iskazivanja podataka u njoj.....	289
3.3.1. Podaci o ostvarenom prometu dobara i usluga.....	292
3.3.2. Podaci o prethodnom porezu	298
3.4. Napomene u vezi sa ostvarivanjem prava na prethodni porez..	301
4. Kaznene odredbe	309

GLAVA V

Zakon o porezima na imovinu - nepokretnosti.....	313
1. Predmet oporezivanja porezom na imovinu	314
2. Obveznici poreza na imovinu	315
3. Nastanak poreske obaveze	318
4. Oporezivanje imovine obveznika koji NE VODE poslovne knjige.....	318
4.1. Podnošenje poreske prijave.....	318
4.2. Poreska osnovica.....	321
4.3. Stope poreza	324
4.4. Poreski kredit	325
4.5. Utvrđivanje i plaćanje poreza.....	326
5. Oporezivanje imovine obveznika koji VODE poslovne knjige.....	328
5.1. Podnošenje poreske prijave.....	328
5.2. Poreska osnovica.....	332
5.3. Poreska stopa.....	336
5.4. Period za koji se utvrđuje porez na imovinu.....	336
5.5. Plaćanje poreza na imovinu	338
6. Poreska oslobođenja.....	341
Spisak autora	344